

Zakon o medijaciji

Sadržaj

DIO PRVI — GLAVA I. OPĆE ODREDBE

GLAVA II. NACIONALNI CENTAR ZA MEDIJACIJU

GLAVA III. INSTITUCIJE ZA MEDIJACIJU I MEDIJATORI

DIO DRUGI — GLAVA I. MIRNO RJEŠAVANJE SPORA PRIJE POKRETANJA SUDSKOG POSTUPKA

GLAVA II. MEDIJACIJA

DIO TREĆI NADZOR

DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

DIO PRVI**GLAVA I.
OPĆE ODREDBE****Članak 1.***Područje primjene*

(1) Ovim se Zakonom uređuje medijacija u građanskim, trgovačkim, radnim, obiteljskim, upravnim i drugim sporovima o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati (u daljnjem tekstu: medijacija).

(2) U medijaciji uređenoj posebnim zakonom na pitanja koja nisu drukčije uređena na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na medijaciju u Republici Hrvatskoj, bez obzira na to imaju li stranke prebivalište ili boravište odnosno sjedište u Republici Hrvatskoj, u drugoj državi Europske unije ili u inozemstvu.

Članak 2.*Usklađenost s pravnim aktima Europske unije*

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi:

– Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3, 24. 5. 2008.)

– Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30. 4. 2014.) i

– Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305/17, 26. 11. 2019.).

Članak 3.*Svrha Zakona*

(1) Svrha je ovoga Zakona izbjegavanje pokretanja sudskih postupaka, stvaranje uvjeta za sporazumno rješavanje sporova medijacijom, olakšavanje pristupa medijaciji kao odgovarajućem postupku rješavanja sporova, osiguravanje raspoloživosti medijacije, jačanje svijesti o medijaciji poticanjem njezine primjene te osiguravanje uravnoteženog odnosa između medijacije i sudskog postupka.

(2) Medijacija se provodi prije ili tijekom sudskog postupka.

(3) Nakon što odluka nadležnog tijela o sporu postane pravomoćna i ovršna, u medijaciji se može sporazumijevati o načinu i uvjetima provedbe odluke te o drugim pitanjima.

(4) Radi ostvarenja svrhe ovoga Zakona poticat će se korištenje medijacije, edukacija medijatora, a putem sredstava javnog priopćavanja, elektroničkih i drugih medija objavljivat će se informacije o medijacijama, uključujući informacije o institucijama za medijaciju i medijatorima.

Članak 4.*Definicije*

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

a) medijacija je postupak, bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za medijaciju ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više medijatora koji strankama pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obvezujuće rješenje

b) medijator je osoba upisana u Registar medijatora koja na temelju sporazuma stranaka provodi medijaciju

c) institucija za medijaciju je pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju

d) informativni sastanak o medijaciji je sastanak na kojem stranka u nazočnosti medijatora ukratko obavještava protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, a medijator strankama objašnjava prednosti rješavanja spora medijacijom.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

Načela tumačenja Zakona

(1) Prilikom tumačenja odredaba ovoga Zakona primijenit će se načelo savjesnosti i poštenja te međunarodno prihvaćeni standardi medijacije izraženi u aktima Europske unije, Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe.

(2) Pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom rješavat će se u skladu s načelima procesne suradnje, razmjernosti, dobrovoljnosti, učinkovitosti postupka, jednakog postupanja sa strankama, autonomije stranaka u postupku, povjerljivosti postupka i nepristranosti medijatora.

GLAVA II.

NACIONALNI CENTAR ZA MEDIJACIJU

Članak 6.

Osnivanje

(1) Centar za mirno rješavanje sporova, osnovan rješenjem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), na temelju Zakona o mirnom rješavanju sporova (»Narodne novine«, br. 67/23.), nastavlja s radom prema odredbama ovoga Zakona kao Nacionalni centar za medijaciju (u daljnjem tekstu: Nacionalni centar).

(2) Osnivač Nacionalnog centra je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u ime osnivača obavlja Ministarstvo.

(3) Sredstva za obavljanje poslova koji su ovim Zakonom povjereni Nacionalnom centru kao javna ovlast i za financiranje djelatnosti koje Nacionalni centar prema ovome Zakonu obavlja kao javnu službu osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka uređuje sva pitanja koja prema zakonu kojim se uređuju ustanove sadrži akt o osnivanju ustanove, a koja nisu propisana ovim Zakonom.

Članak 7.

Načela rada Nacionalnog centra

Nacionalni centar djeluje u skladu s načelima kooperativnosti, transparentnosti, nepristranosti i djelotvornosti.

Članak 8.

Djelatnosti i poslovi Nacionalnog centra

(1) Nacionalni centar je javna ustanova koja radi ostvarenja svrhe ovoga Zakona:

- potiče razvoj kulture sporazumnog rješavanja sporova korištenjem medijacije
 - daje i opoziva suglasnost institucijama za medijaciju
 - daje suglasnost na programe edukacije za medijaciju
 - provodi, samostalno ili u suradnji s institucijama za medijaciju, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora
 - odlučuje o upisu medijatora u Registar medijatora i o brisanju medijatora iz Registra medijatora
 - vodi Registar medijatora te Registar institucija za medijaciju i izdaje potvrde iz navedenih registara
 - vodi evidenciju izdanih potvrda iz članka 14. stavaka 7. i 8., članka 18. stavka 1. i članka 26. stavka 3. ovoga Zakona
 - imenuje, na zahtjev stranaka, medijatore koji provode informativni sastanak o medijaciji i medijaciju, ako se stranke ne mogu sporazumjeti o osobi medijatora
 - provodi, samostalno ili u suradnji s drugim medijatorima ili institucijama za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona, informativni sastanak o medijaciji i medijaciju
 - sustavno prikuplja podatke o medijacijama
 - objavljuje informacije o medijacijama, medijatorima i institucijama za medijaciju.
- (2) Djelatnosti iz stavka 1. podstavaka 2., 5. i 6. ovoga članka Nacionalni centar obavlja kao javnu ovlast, dok ostale djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Nacionalni centar obavlja kao javnu službu.

GLAVA III. INSTITUCIJE ZA MEDIJACIJU I MEDIJATORI

Članak 9.

Institucije za medijaciju

- (1) Institucije za medijaciju su institucije koje su Zakonom ovlaštene ili koje su dobile suglasnost Nacionalnog centra:
- za provođenje obuke za medijatora i/ili
 - za provođenje obuke za trenera i/ili
 - za provođenje medijacije.
- (2) Nacionalni centar dat će suglasnost za provođenje obuke za medijatora te za provođenje obuke za trenera instituciji koja ima najmanje tri osposobljene osobe za provođenje obuke, odgovarajući prostor za provođenje obuke i usvojene programe obuke, a suglasnost za provođenje medijacije dat će instituciji koja ima najmanje tri medijatora i odgovarajući prostor za provođenje medijacije.
- (3) Ako naknadno utvrdi da je institucija za medijaciju prestala ispunjavati uvjete iz stavka 2. ovoga članka, Nacionalni centar opozvat će suglasnost iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Nacionalni centar o davanju i opozivu suglasnosti odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.
- (5) Institucije za medijaciju koje su Zakonom ovlaštene ili su dobile suglasnost Nacionalnog centra za provođenje obuke za medijatora te za provođenje obuke za trenera dostavljaju Nacionalnom centru plan provođenja obuke za medijatora i trenera te vode upisnik izdanih potvrda o provedenoj obuci i evidenciju polaznika obuke.

(6) Nacionalni centar upisat će institucije za medijaciju koje su dobile suglasnost Nacionalnog centra iz stavka 1. ovoga članka u Registar institucija za medijaciju koji se vodi pri Nacionalnom centru. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Nacionalni centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(7) Nacionalni centar brisat će institucije za medijaciju kojima je opozvana suglasnost Nacionalnog centra iz stavka 1. ovoga članka iz Registra institucija za medijaciju koji se vodi pri Nacionalnom centru.

(8) Institucije za medijaciju iz stavka 1. ovoga članka dužne su Nacionalnom centru redovito dostavljati informacije o medijacijama te njihovu trajanju i ishodu.

(9) Način upisa u registar, tehničke uvjete za provođenje obuke i medijacije, način provođenja obuke, dostave Nacionalnom centru plana provođenja obuke za medijatora i trenera, vođenja evidencije o polaznicima i dostave informacija od strane institucija za medijaciju propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 10.

Medijatori

(1) Svojstvo medijatora stječe se upisom u Registar medijatora koji vodi Nacionalni centar, a gubi se brisanjem iz Registra. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Nacionalni centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u medijaciji u prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona svojstvo medijatora ima i svaka osoba koja je stekla to svojstvo na temelju propisa u državi članici Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica).

(3) U Registar iz stavka 1. ovoga članka može se upisati medijator:

- koji je stekao potvrdu od institucije za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili potvrdu od ovlaštene institucije sa sjedištem na području Europske unije o provedenoj obuci za medijatora u trajanju od najmanje 40 sati
- koji je stekao razinu kvalifikacije na razini 7.1. sv ili 7.1. st Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i
- protiv kojeg se ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti.

(4) Medijator upisan u Registar iz stavka 1. ovoga članka brisat će se iz Registra na osobni zahtjev ili po službenoj dužnosti:

- ako se utvrdi da nisu postojali uvjeti na temelju kojih je upisan u Registar
- u slučaju neispunjenja dužnosti da se redovito stručno usavršava
- u slučaju lišenja poslovne sposobnosti
- u slučaju da je pravomoćnom odlukom određeno brisanje iz Registra zbog povrede Etičkog kodeksa medijatora
- u slučaju smrti.

(5) Nacionalni centar o upisu i brisanju iz Registra iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(6) Medijator je dužan redovito se stručno usavršavati.

(7) Način upisa i brisanja iz Registra iz stavka 1. ovoga članka, njegova vođenja i način ispunjenja dužnosti usavršavanja medijatora iz stavka 6. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 11.

Etički kodeks medijatora

- (1) Etički kodeks medijatora utvrđuje etička načela i pravila ponašanja medijatora radi čuvanja dostojanstva i ugleda medijacije kao mirnog načina rješavanja sporova.
- (2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa, uz prethodno mišljenje Nacionalnog centra, donosi Etički kodeks medijatora.
- (3) Etički kodeks medijatora objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva i Nacionalnog centra.
- (4) Prijedlog za izmjene i dopune Etičkog kodeksa medijatora može dati Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i najmanje deset medijatora.

Članak 12.

Etičko vijeće i postupak povodom povrede Etičkog kodeksa medijatora

- (1) O povredama Etičkog kodeksa medijatora iz članka 11. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.
- (2) Protiv odluke Ministarstva medijator i podnositelj pritužbe imaju pravo žalbe u roku od osam dana od dana dostave odluke, o kojoj odlučuje Etičko vijeće.
- (3) Etičko vijeće iz stavka 2. ovoga članka ima tri člana koji se biraju iz reda Ministarstva, Nacionalnog centra i institucije za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona.
- (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom izbor predsjednika i članova Etičkog vijeća i postupak po povredi Etičkog kodeksa.

DIO DRUGI

GLAVA I.

MIRNO RJEŠAVANJE SPORA PRIJE POKRETANJA SUDSKOG POSTUPKA

Članak 13.

Pokušaj mirnog rješavanja spora

- (1) Stranke će, kad god je to moguće, prije pokretanja sudskog postupka pokušati spor riješiti mirnim putem.
- (2) Rješavanje spora mirnim putem je svaki izvansudski postupak ili aktivnost stranaka kojom stranke nastoje sporazumno riješiti spor.
- (3) Na tužbu kojom se pokreće parnični postupak, stranka koja tužbu podnosi nakon bezuspješno dovršene medijacije, oslobođena je plaćanja sudske pristojbe na tužbu.

Članak 14.

Dužnost pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka

- (1) Prije pokretanja parničnog postupka koji proizlazi iz ostavinskog postupka i parničnog postupka radi naknade štete u sporovima male vrijednosti stranke su dužne pokušati riješiti spor medijacijom.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prije pokretanja parničnog postupka iz radnog odnosa i iz osiguranja stranke nisu dužne pokušati riješiti spor medijacijom.
- (3) Dužnost pokušaja rješavanja spora medijacijom iz stavka 1. ovoga članka ne postoji u slučajevima:
 - u kojima je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe

- u kojima je stranka u sporu Republika Hrvatska
- kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići sporazumno rješenje spora, posebice kada se radi o rodno utemeljenom nasilju i nasilju u obitelji
- kad stranka koja pokreće postupak nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke, iako se, sukladno stavku 5. ovoga članka, obratila Nacionalnom centru
- kad Nacionalni centar u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva za pokretanje informativnog sastanka o medijaciji, a koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz stavka 1. ovoga članka, ne uputi poziv strankama da pristupe informativnom sastanku o medijaciji ili
- kad stranka nije uredno pozvana da pristupi informativnom sastanku o medijaciji.

(4) Dužnost iz stavka 1. ovoga članka stranka će ispuniti:

- ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji, a kojem je protivna stranka odbila pristupiti ili neopravdano nije pristupila, u kojem se slučaju smatra da protivna stranka nije ispunila dužnost iz stavka 1. ovoga članka
- ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji, a kojem protivna stranka opravdano nije pristupila, u kojem se slučaju smatra da su obje stranke ispunile dužnost iz stavka 1. ovoga članka
- ako je pristupila informativnom sastanku o medijaciji na kojem je protivnu stranku obavijestila o svojim zahtjevima i prigovorima te ako je saslušala objašnjenje medijatora o prednostima rješavanja spora medijacijom ili
- ako je između nje i protivne stranke bezuspješno okončana medijacija.

(5) Stranke se mogu, u svrhu ispunjavanja dužnosti iz stavka 1. ovoga članka, obratiti Nacionalnom centru radi pribavljanja adrese protivne stranke.

(6) Nacionalni centar će podatke o adresi iz stavka 5. ovoga članka pribaviti iz evidencije Ministarstva unutarnjih poslova.

(7) Nacionalni centar će strankama na propisanom obrascu izdati potvrdu o ispunjenju dužnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(8) U slučaju iz stavka 3. podstavaka 4., 5. i 6. ovoga članka Nacionalni centar će strankama na propisanom obrascu izdati potvrdu o nepostojanju dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Potvrde iz stavaka 7. i 8. ovoga članka imaju svojstvo javne isprave.

(10) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrazaca iz stavaka 7. i 8. ovoga članka.

Članak 15.

Upućivanje na pokušaj rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka koji proizlazi iz ostavinskog postupka

(1) Prije nego što prekine ostavinski postupak radi upućivanja na parnicu, ostavinski sud će rješenjem uputiti stranke da sukladno članku 14. stavku 1. ovoga Zakona pokušaju spor riješiti medijacijom.

(2) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka ostavinski sud odredit će rok koji ne može biti dulji od 15 dana, u kojem je stranka iz stavka 1. ovoga članka, čije pravo smatra manje vjerojatnim, dužna Nacionalnom centru podnijeti zahtjev za održavanje informativnog sastanka o medijaciji te o podnošenju obavijestiti ostavinski sud.

(3) Ostavinski sud će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka upozoriti stranke na posljedice neispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz članka 33. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 16.

Informativni sastanak o medijaciji

(1) Stranka je na informativnom sastanku o medijaciji dužna ukratko obavijestiti protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima te je dužna saslušati medijatora koji će strankama objasniti prednosti rješavanja spora medijacijom.

(2) Informativni sastanak o medijaciji provodi Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili medijator, osim informativnog sastanka o medijaciji koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, koji provodi Nacionalni centar.

(3) Nacionalni centar će u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva za pokretanje informativnog sastanka o medijaciji, koji se provodi u svrhu ispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom prije pokretanja parničnog postupka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, dopisom putem pošte, preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom, pozvati stranke da pristupe informativnom sastanku o medijaciji.

(4) U dopisu iz stavka 3. ovoga članka Nacionalni centar će odrediti dan, vrijeme i mjesto održavanja informativnog sastanka o medijaciji te će upozoriti stranke na posljedice neispunjenja dužnosti pokušaja rješavanja spora medijacijom iz članka 33. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Stranka je dužna, kad god je to moguće, osobno, bez nazočnosti ili u nazočnosti opunomoćenika, pristupiti informativnom sastanku o medijaciji, a u slučaju spriječenosti osobnog pristupanja informativnom sastanku o medijaciji stranka će o razlozima spriječenosti obavijestiti medijatora.

(6) Na informativni sastanak o medijaciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe glave II. ovoga dijela Zakona kojima se uređuju obveze medijatora, način provođenja medijacije, sastanci medijatora i stranaka, povjerljivost, dopuštenost dokaza, nespojivost funkcije medijatora i medijacija u prekograničnim sporovima.

Članak 17.

Pokretanje informativnog sastanka o medijaciji

(1) Informativni sastanak o medijaciji pokreće se podnošenjem zahtjeva Nacionalnom centru, instituciji za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili medijatoru.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se neposredno, putem pošte preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili elektroničkom poštom.

(3) Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka upućen putem pošte preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom, dan predaje pošti smatra se danom podnošenja zahtjeva.

Članak 18.

Dovršetak informativnog sastanka o medijaciji

(1) Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator nakon provedenog informativnog sastanka na propisanom obrascu izdat će potvrdu o dovršetku informativnog sastanka o medijaciji.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na informativni sastanak o medijaciji koji provodi Nacionalni centar radi ispunjenja dužnosti iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Potvrda iz stavka 1. ovoga članka koju izdaje Nacionalni centar ima svojstvo javne isprave.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrasca iz stavka 1. ovoga članka.

GLAVA II. MEDIJACIJA

Članak 19.

Medijacija i drugi postupci o biti spora

Medijacija se može provesti neovisno o tome vodi li se o predmetu spora sudski, arbitražni ili drugi postupak.

Članak 20.

Početak medijacije

(1) Stranke mogu unaprijed sklopiti sporazum kojim se obvezuju da će sve ili neke buduće sporove rješavati medijacijom (u daljnjem tekstu: sporazum o medijaciji). U sporazumu o medijaciji određeno će navesti spor i druga pitanja koja će se pokušati riješiti medijacijom. Sporazum o medijaciji može sadržavati ime i prezime medijatora ili pravila na temelju kojih će medijator biti određen, instituciju za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona, način provođenja medijacije, rok za dovršetak medijacije, zastupanje i druge sastojke koje stranke smatraju važnim za medijaciju.

(2) Medijacija počinje prihvatom prijedloga za provođenje medijacije, osim ako je za sporove u kojima postoji obveza pokretanja medijacije propisano ili ugovoreno drukčije.

(3) Sporazum o medijaciji smatra se sklopljenim i kad jedna stranka drugoj stranki podnese prijedlog za provođenje medijacije koji sadrži sastojke iz stavka 1. ovoga članka, a druga stranka u roku od 15 dana od dana kada je primila prijedlog, ili u drugom roku naznačenom u prijedlogu, prihvati rješavanje spora medijacijom.

(4) Ako se druga stranka o prijedlogu za provođenje medijacije ne izjasni u roku iz stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da je prijedlog za medijaciju odbijen.

(5) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, medijacija se u slučaju iz stavka 4. ovoga članka smatra okončanom.

Članak 21.

Imenovanje medijatora

(1) Imenovanje medijatora obavlja se prema pravilima o kojima su se stranke sporazumjele.

(2) Stranke sporazumno određuju hoće li medijaciju provoditi jedan ili više medijatora i tko će biti imenovan za medijatora.

(3) Ako se stranke ne mogu sporazumjeti o broju ili osobi odnosno osobama medijatora, mogu zatražiti da medijatora imenuje Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona ili neka treća osoba.

Članak 22.

Obveze medijatora

(1) Medijator je u provođenju medijacije dužan postupati stručno i nepristrano te u skladu s Etičkim kodeksom medijatora.

(2) Osoba kojoj se ponudi imenovanje za medijatora dužna je obavijestiti o svim okolnostima koje dovode u sumnju njezinu nepristranost. Nakon imenovanja medijator je dužan obavijestiti stranke o takvim okolnostima čim za njih sazna, ako to već prije nije učinio.

Članak 23.*Način provođenja medijacije*

- (1) Medijacija se provodi na način o kojem su se stranke sporazumjele.
- (2) Medijator će prilikom provođenja medijacije imati pravičan i jednak odnos prema strankama.

Članak 24.*Sastanci medijatora i stranaka*

- (1) Sastanci medijatora i stranaka mogu se održavati i na daljinu, uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja i tehnološke platforme za komunikaciju na daljinu.
- (2) Medijator se u provođenju medijacije može sastajati sa svakom od stranaka odvojeno.
- (3) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator može informacije i podatke koje je primio od jedne stranke prenijeti drugoj stranki samo uz njezin pristanak.

Članak 25.*Pravo medijatora da predlaže nagodbu*

Medijator može sudjelovati u sastavljanju nagodbe i predlagati njezin sadržaj.

Članak 26.*Dovršetak medijacije*

- (1) Medijacija je dovršena:
 - ako je jedna stranka uputila drugim strankama i medijatoru pisanu izjavu o odustajanju od medijacije, osim ako u medijaciji nakon odustajanja jedne stranke sudjeluju dvije stranke ili više stranaka koje su voljne nastaviti medijaciju
 - ako su stranke uputile medijatoru pisanu izjavu o dovršetku medijacije
 - odlukom medijatora da se medijacija obustavlja, donesenom u pravilu nakon što je o tome strankama bila dana mogućnost da se izjasne, zbog toga što daljnje nastojanje da se postigne mirno rješenje spora više nije svrhovito
 - ako se nagodba ne sklopi u roku za dovršetak medijacije koji su stranke odredile svojim sporazumom, a ako rok nije određen, u roku od 60 dana od dana početka medijacije
 - sklapanjem nagodbe koju potpisuju stranke i medijator.
- (2) Institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator obavijestit će Nacionalni centar o trajanju i načinu dovršetka medijacije.
- (3) Nacionalni centar, institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona i medijator strankama će na propisanom obrascu izdati potvrdu o načinu dovršetka medijacije.
- (4) Potvrda iz stavka 3. ovoga članka koju izdaje Nacionalni centar ima svojstvo javne isprave.
- (5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati sadržaj i oblik obrasca iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 27.*Učinci nagodbe*

(1) Nagodba sklopljena u medijaciji obvezuje stranke koje su je sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti.

(2) Nagodba koja je sklopljena u medijaciji ovršna je isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe (u daljnjem tekstu: klauzula ovršnosti).

(3) Klauzulom ovršnosti obveznik izričito pristaje na to da se na temelju nagodbe, radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospjelosti obveze, može neposredno provesti ovrha. Klauzula ovršnosti može biti sadržana i u posebnoj ispravi.

(4) Ovrha nagodbe iz stavka 2. ovoga članka odbit će se:

- ako sklapanje nagodbe nije dopušteno
- ako je nagodba suprotna javnom poretku Republike Hrvatske
- ako je sadržaj nagodbe neprovediv ili nemoguć.

(5) Stranke se mogu sporazumjeti i da se nagodba sastavi u obliku javnobilježničkog akta, sudske nagodbe ili arbitražnog pravorijeka na temelju nagodbe.

Članak 28.

Povjerljivost

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator je dužan u odnosu na treće osobe čuvati povjerljivim sve informacije i podatke za koje sazna tijekom medijacije, osim ako ih je na temelju zakona dužan priopćiti ili ako je to nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe.

(2) Medijator odgovara za štetu koju je prouzročio povredom obveza iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na stranke te na druge osobe koje su u medijaciji sudjelovale u bilo kojem svojstvu.

Članak 29.

Dopuštenost dokaza

(1) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku nije dopušteno davati izjave, predlagati dokaze ili podnositi drugi dokaz u bilo kojem obliku, ako se takav dokaz odnosi na:

- činjenicu da je jedna od stranaka predlagala ili prihvatila medijaciju, osim u svezi s dokazivanjem ispunjavanja dužnosti iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona
- izjave o činjenicama ili prijedlozima koje su stranke iznosile u medijaciji
- priznanje zahtjeva ili činjenica izvršeno tijekom medijacije, ako takva očitovanja nisu sastavni dio nagodbe
- isprave koje su pripremljene isključivo za potrebe medijacije, osim ako je zakonom propisano da je njihovo iznošenje nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe
- spremnost stranaka da tijekom medijacije prihvate prijedloge iznesene u medijaciji
- druge iznesene prijedloge u medijaciji.

(2) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator i osobe koje sudjeluju u medijaciji u bilo kojem svojstvu ne mogu biti prisiljeni svjedočiti u arbitražnom, sudskom ili bilo kojem drugom postupku vezano za informacije i podatke koji proizlaze iz medijacije ili su s njom povezani.

- (3) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku dokazi iz stavka 1. ovoga članka odbacit će se kao nedopušteni.
- (4) Dokazi iz stavka 1. ovoga članka u postupku pred arbitražom, sudom ili drugim državnim tijelom mogu se upotrijebiti u dokazne svrhe samo iznimno:
- pod uvjetima i u opsegu koji zahtijeva zakon, ako je to nužno zbog zaštite javnog poretka Republike Hrvatske, ili
 - ako je to potrebno za provedbu ili ovrhu nagodbe.
- (5) Osobe koje postupe suprotno stavcima 1. i 2. ovoga članka odgovorne su za štetu koju time prouzroče.
- (6) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka primjenjuju se bez obzira na to je li arbitražni, sudski ili drugi postupak povezan sa sporom glede kojeg se vodila ili se vodi medijacija.
- (7) Osim u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, dokazi koji su inače dopušteni u arbitražnom, sudskom ili drugom postupku neće biti nedopušteni samo zato jer su bili upotrijebljeni u medijaciji.

Članak 30.

Nespojivost funkcije medijatora

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator ne može biti sudac ili arbitar u sporu koji je bio ili jest predmet medijacije, ili u nekom drugom sporu koji je proizašao iz toga pravnog odnosa ili je povezan s njim.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, stranke mogu ovlastiti medijatora da kao arbitar donese pravorijek na temelju nagodbe.

Članak 31.

Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe

- (1) Stranke koje su u skladu s ovim Zakonom izabrale medijaciju radi pokušaja mirnog rješenja spora ne gube zbog toga mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka zbog isteka zastarnog ili prekluzivnog roka.
- (2) Zastara ne teče za vrijeme trajanja informativnog sastanka o medijaciji i za vrijeme trajanja medijacije.
- (3) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok traje informativni sastanak o medijaciji i medijacija.

Članak 32.

Odnos medijacije i drugih postupaka o istom predmetu spora

Ako su se stranke sporazumjele o provođenju medijacije i izrijeckom se obvezale da tijekom točno određenog razdoblja ili do nastupanja točno određenog uvjeta neće pokretati ili nastavljati sudske, arbitražne ili druge postupke, takav sporazum ima obvezujući učinak. U tom će slučaju sud, arbitri ili druga tijela kod kojih se pokrene postupak o istom predmetu spora odbaciti na zahtjev druge stranke tužbu ili drugi podnesak kojim se postupak pokreće ili nastavlja.

Članak 33.

Troškovi

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, svaka stranka snosi svoje troškove, a troškove medijacije i informativnog sastanka o medijaciji stranke snose na jednake dijelove odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za medijaciju iz članka 9. ovoga Zakona.
- (2) Troškovi informativnog sastanka o medijaciji i medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe ulaze u parnične troškove.

(3) Stranka koja nije ispunila dužnost iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona gubi pravo zahtijevati naknadu troškova sudskog postupka bez obzira na ishod postupka.

Članak 34.

Medijacija u prekograničnim sporovima

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima.

(2) Prekogranični spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici, a u kojoj ga druga stranka nema na dan:

– kad su se stranke sporazumjele o korištenju medijacije nakon što je došlo do spora

– kad je sud odredio medijaciju

– kad je po nacionalnom pravu nastala obveza primjene medijacije

– kad je sud kojemu je podnesena tužba uputio stranke na medijaciju.

(3) Prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona ne smatraju se porezni, carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za radnje ili propuste u vršenju vlasti.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, u svrhu primjene članka 28. i 31. ovoga Zakona, prekogranični spor je i onaj spor u kojem je sudski ili arbitražni postupak između stranaka započet u državi članici u kojoj stranke nisu imale prebivalište ili uobičajeno boravište na dan na koji upućuje stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga članka.

(5) Odredbe o prekograničnom sporu neće se primjenjivati u odnosu na Kraljevinu Dansku.

(6) Prebivalište odnosno boravište određuje se u skladu s odredbama poglavlja 5. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL L 351, 20. 12. 2012.).

Članak 35.

Ovrha nagodbe postignute medijacijom izvan Republike Hrvatske

(1) Ako država članica u skladu sa svojim propisima osigurava mogućnost strankama, ili jednoj od njih uz izričiti pristanak druge stranke, da se sadržaj pisane nagodbe postignute medijacijom u prekograničnom sporu utvrdi ovršnim, sud u Republici Hrvatskoj priznat će i ovršiti takvu nagodbu.

(2) Ako je sadržaj nagodbe u državi članici unesen u neku drugu ovršnu ispravu tako što ga je sud ili drugo nadležno tijelo potvrdilo presudom, odlukom, arbitražnim pravorijekom ili drugom ovršnom ispravom u skladu s pravom države članice u kojoj je podnesen zahtjev, na priznanje i ovrhu te ovršne isprave primjenjuju se pravila mjerodavna za priznanje i ovrhu tih isprava.

(3) O zahtjevu za priznanje i o prijedlogu za određivanje ovrhe nagodbe iz stavka 1. ovoga članka u predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova nadležan je Trgovački sud u Zagrebu, a u ostalim predmetima Županijski sud u Zagrebu.

(4) Sud iz stavka 3. ovoga članka odbit će ovrhu na temelju nagodbe sklopljene u sporu s međunarodnim obilježjem ako ovršenik dokaže:

– da stranka u postupku nije bila sposobna zaključiti sporazum o medijaciji i biti stranka u sporu ili da stranka nije bila uredno zastupana

- da sporazum o medijaciji nije uopće bio sklopljen ili da nije valjan u skladu s pravom koje su stranke odabrale odnosno pravom druge države koje je mjerodavno prema pravilima međunarodnog privatnog prava
- da nagodba nije obvezujuća ili konačna odnosno da je naknadno izmijenjena
- da su obveze iz nagodbe već izvršene odnosno da je činidba preuzeta nagodbom neizvršiva ili nemoguća
- da je ovrha suprotna samim uvjetima nagodbe
- da je medijator koji je pomogao strankama sklopiti nagodbu grubo prekršio načela i međunarodno prihvaćene standarde iz članka 5. ovoga Zakona, a to je moglo utjecati na sadržaj nagodbe.

(5) Sud iz stavka 3. ovoga članka po službenoj će dužnosti odbiti ovrhu inozemne nagodbe ako utvrdi:

- da spor prema odredbama ovoga Zakona ne može biti riješen u medijaciji
- da je nagodba u suprotnosti s javnim poretom Republike Hrvatske.

DIO TREĆI NADZOR

Članak 36.

Upravni nadzor

Upravni nadzor nad poslovima povjerenima ovim Zakonom obavlja Ministarstvo.

DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Postupci u tijeku

Informativni sastanci o medijaciji i medijacije pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o mirnom rješavanju sporova (»Narodne novine«, br. 67/23.).

Članak 38.

Donošenje provedbenih propisa

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnike iz članka 9. stavka 9., članka 10. stavka 7., članka 12. stavka 4., članka 14. stavka 10., članka 18. stavka 4. i članka 26. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja pravilnika iz članka 14. stavka 10. i članka 26. stavka 5. ovoga Zakona stranke nisu dužne pokušati riješiti spor medijacijom sukladno članku 14. stavku 1. ovoga Zakona.

Članak 39.

Donošenje Etičkog kodeksa medijatora

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će Etički kodeks medijatora iz članka 11. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Rad Nacionalnog centra za medijaciju

Ministarstvo će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti rješenje o osnivanju Centra za mirno rješavanje sporova s ovim Zakonom.

Članak 41.

Prestanak važenja Zakona

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti [Zakon o mirnom rješavanju sporova](#) (»Narodne novine«, br. 67/23.).

Članak 42.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/94

Zagreb, 6. ožujka 2026.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

Dio NN: Službeni
Vrsta dokumenta: Zakon
Izdanje: NN 27/2026
Broj dokumenta u izdanju: 305
Stranica tiskanog izdanja: 11
Donositelj: Hrvatski sabor
Datum tiskanog izdanja: 18.3.2026.
ELI: /eli/sluzbeni/2026/27/305